

วิจัยและพัฒนาเครื่องคัดขนาดผลน้ำยำ

Research and Development of Sugar Apple Sizing Machine

คุรุวรรณ์ ภามาดย์ พุทธินทร์ จาเรวัฒน์ บัณฑิต จิตจำนงค์¹ สากอล วริyanun¹ รัชดา ปรัชเจริญวนิชย์² และ ณัฐสิทธิ์ อุยเยน²
Kuruwan Pramart¹, Puttinun Jarruwat¹, Bundit Jitjumnong¹, Sakol Weriyunun¹, Ratchada patchareonrat² and Nutthasit Youyen²

Abstract

The sugar apple sizing machine was to develop based on unit weight. process uses primarily manual sorting which has difficulty on the unevenness based on the individual skills, low rates of sorting and at present no specifically-developed sizing machine for the sugar apple. The machine consisted of 4 balance beams with different ballast weights. Sugar apples were emptied into the feeding tray and conveyed to the sorting balance beams. The sugar apples which were sized already would roll out of trays to the baskets located at the bottom of the machine. Test results showed that the sorter was capable of sizing 1,846 sugar apples/hour with 80% of accuracy sorting and 2 percent loss from the use of machine. The machine had high rates of sorting and low damageable materials. The analysis of engineering economic test showed that the prototype had a breakeven point at 9,534 kg. / year, The payback period was 0.80 year (10 months) when the prototype machine had been working 240 hours / year.

Keywords: Sugar apple, Sizing method, Prototype machine

บทคัดย่อ

เครื่องคัดขนาดผลน้ำยำมีหลักการใช้น้ำหนักในการแบ่งเกรด การคัดขนาดผลน้ำยำในปัจจุบันใช้แรงงานคนเป็นหลัก ซึ่งมีปัญหาในการคัดขนาด โดยมีความไม่สม่ำเสมอตามทักษะของแต่ละบุคคลและมีความสามารถในการทำงานต่ำรวมถึงยังไม่มีการพัฒนาเครื่องคัดขนาดสำหรับน้ำยำโดยเฉพาะ เครื่องคัดขนาดผลน้ำยำประกอบด้วยคานสมดุล 4 คาน ซึ่งมีน้ำหนักต่างแตกต่างกัน ผลน้ำยำที่ถูกป้อนบนถาดและลำเดียงไปยังคานคัดแยก ผลน้ำยำที่คัดแยกแล้วจะกลิ้งออกจากการคัดไปยังตะกร้ารับที่อยู่ด้านล่างของเครื่อง จากการทดสอบพบว่าเครื่องคัดขนาดมีความสามารถในการคัดขนาด 1,846 ผล/ชั่วโมง มีความถูกต้องแม่นยำของการคัดแยก 80 เปอร์เซ็นต์ และมีความเสียหายที่เกิดจากกระบวนการใช้เครื่องมือ 2 เปอร์เซ็นต์ เครื่องดันแบบมือตัวราชการคัดขนาดสูง และเกิดความเสียหายต่ำ ผลกระทบต่อห้างเศรษฐศาสตร์วิศวกรรมได้ดีกว่า เครื่องดันแบบมือดุดคุมทุนอุปกรณ์ที่ 9,534 กิโลกรัม/ปี ระยะเวลาคืนทุน 0.80 ปี (10 เดือน) เมื่อใช้เครื่องดันแบบทำงานปีละ 240 ชั่วโมง

คำสำคัญ: น้ำยำ, คัดขนาด, เครื่องดันแบบ

คำนำ

น้ำยำ (*Annona Squamosa L.*) เป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่เกษตรกรให้ความสนใจอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ปลูกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั่วทุกภาคของประเทศไทยและปลูกน้ำยำที่สำคัญคือจังหวัดนครราชสีมา ลพบุรี สรบบุรี ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ มหาสารคาม และร้อยเอ็ด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดรวมทั้งสิ้น 123,242 ไร่ ส่วนมากปลูกน้ำยำกันกลุ่มพันธุ์ฝ่ายและพันธุ์หนัง (กรมส่งเสริมการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2556) ผลผลิตส่วนใหญ่ไปสู่การค้าในประเทศมีปริมาณการส่งออกเพียง 37.2 ตันมูลค่า 2.12 ล้านบาทไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา, บาร์เบน, อินโดนีเซีย, แคนนาดา, จีน, ฟรังเศส, ญี่ปุ่นและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (สำนักงานเศรษฐกิจเกษตรฯ, 2556) จะเห็นว่าปริมาณการส่งออกไม่มากนักเมื่อเทียบกับผลไม้ชนิดอื่นๆ เนื่องจากยังมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ปัญหาการแตกของผลเมื่อผลใกล้แก่จัด การเสียหายในระหว่างการเก็บเกี่ยว

¹ ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการเกษตร อ.เมือง จ. จันทบุรี 22000

¹ Agricultural Engineering Research Center Chanthaburi, Agricultural Engineering Research Institute, Department of Agriculture, Mueang district, Chantaburi province 22000

² ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา กรมวิชาการเกษตร อำเภอศรีค็อก นครราชสีมา 30140

² Agricultural Research and Development Center Nakhon Ratchasima, Department of Agriculture, Sikhiu district, Nakhon Ratchasima province 30140

และหลังการเก็บเกี่ยว 交叉 หลังจากการเก็บเกี่ยวสักวันคือวันที่ประมาณ 2-7 วันหลังการเก็บเกี่ยว (เรณูและอุวดี, 2551) ผลผลิตเฉลี่ยต่อตันน้อยหน่าที่ให้ผลผลิตเต็มที่ประมาณ 30-50 กิโลกรัม น้ำหนักผลน้อยหน่าอยู่ระหว่าง 3 - 10 ผล/กิโลกรัม

การคัดขนาดเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการยกระดับมาตรฐานผลผลิตสด ผลผลิตในแต่ละเกรดจะต้องมีความสม่ำเสมอ กันในด้านของน้ำหนักและขนาด จึงจะทำให้ผู้บริโภคมองเห็นคุณภาพ และมีความมั่นใจต่อตัวสินค้า การคัดขนาดผลน้อยหน่าที่มีอยู่ในปัจจุบันจะใช้แรงงานคน ซึ่งมีปัญหาในการคัดขนาด เช่น มีความไม่สม่ำเสมอตามทักษะของแต่ละบุคคล และมีความสามารถในการทำงานต่ำ (Figure 1) ในกรณีศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาเครื่องมือที่สามารถคัดแยกผลน้อยหน่าโดยใช้น้ำหนักในการแบ่งเกรด มีความเที่ยงตรง มีอัตราการคัดแยกที่ยอมรับได้ และสามารถประยุกต์ใช้เครื่องคัดขนาดกับผลไม้ชนิดอื่นๆ ที่มีลักษณะปูป่องผลใกล้เคียงกันได้

Figure 1 Separation and sizing sugar apple by manual labor

อุปกรณ์และวิธีการ

เครื่องคัดขนาดที่สร้างขึ้นจะอาศัยการคัดแยกตามน้ำหนักเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานน้อยหน่า เครื่องมือที่สร้างขึ้นอาศัยแรงกลในการควบคุมโดยใช้ตู้มันน้ำหนักในการกำหนดช่วงของน้ำหนักในการคัดแยกขนาด มีการรับผลน้อยหน่า 18 ถุง และบุคคลด้วยฟองน้ำยางเพื่อลดแรงกระแทกของผลน้อยหน่า เครื่องสามารถแยกผลน้อยหน่าได้ 5 ขนาด โดยการปรับตั้งตู้มันน้ำหนักมาตรฐานตามน้ำหนักของผลน้อยหน่า เครื่องคัดขนาดผลน้อยหน่า (Figure 2) ประกอบด้วยคานสมุด 4 คาน ซึ่งมีน้ำหนักถ่วงแตกต่างกัน ผลน้อยหน่าที่ผ่านคานสมุดที่ 4 จะเป็นผลน้อยหน่าขนาดที่ 5 ซึ่งเป็นขนาดที่มีน้ำหนักน้อยที่สุด ผลน้อยหน่าจะถูกป้อนบนถาดและลำเลียงไปยังคานคัดแยก ผลน้อยหน่าที่ผ่านการคัดแยกแล้วจะถูกจัดออกจากถาดไปยังตะกร้ารับที่อยู่ด้านล่างของเครื่อง การทดสอบเก็บข้อมูลมีหัวข้อคือ ความสามารถในการทำงานของเครื่องมือ, ความถูกต้องแม่นยำในการคัดแยก, อัตราเร็วในการทำงาน, คุณภาพของน้ำหน่าก่อนและหลังการคัดแยก โดยมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่: นาฬิกาจับเวลา, เครื่องวัดความเร็วรอบ และตาชั่งดิจิตอลศนิยม 2 ตำแหน่ง

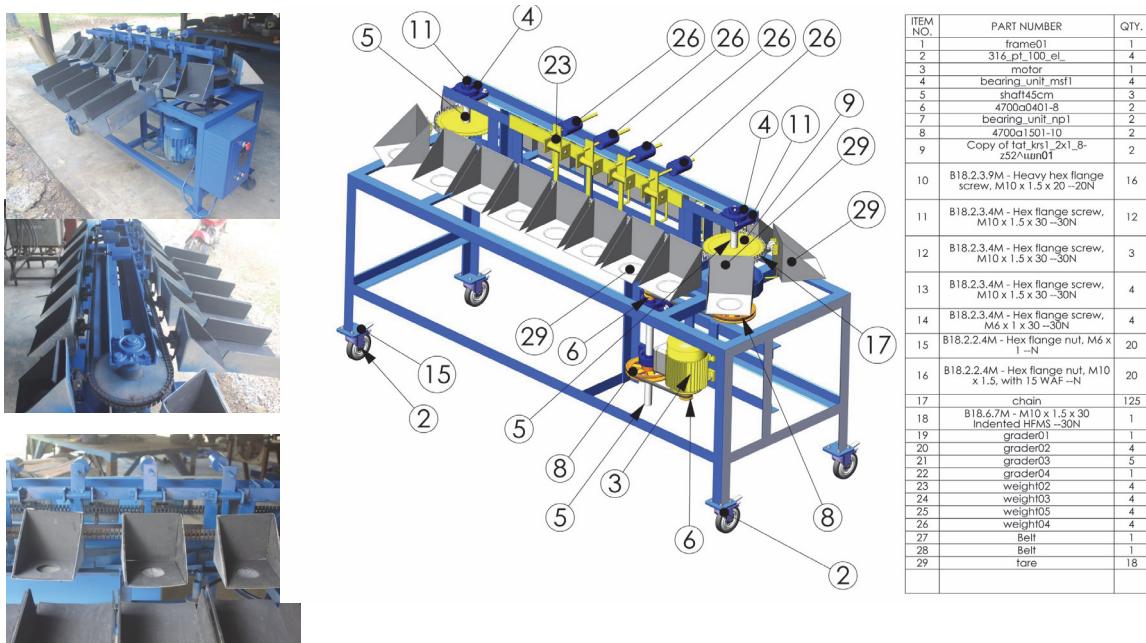

Figure 2 The prototype of sugar apple sizing machine

ผล

ผลการทดสอบคัดแยกน้ำอ้อยหน่าด้วยเครื่องตั้นแบบ (Figure3) แสดงไว้ใน Table 1 จากการทดสอบพบว่า เครื่องตั้นแบบสามารถทำงานได้โดยมีความเร็วของในการทำงานที่เหมาะสมคือ 109 รอบ/นาที ความสามารถในการคัด ขนาดผลน้ำอ้อยหน่า 1,846 ผล/ชม. มีความแม่นยำในการคัดขนาด 80% แต่เครื่องมือตั้นแบบมีข้อจำกัดในการใช้งานคือผล น้ำอ้อยหน่าต้องมีรูปทรงค่อนข้างเป็นทรงกลมเพื่อให้ผลน้ำอ้อยหน่าลิ้งจากถาดได้ในขั้นตอนการคัดแยก

Figure 3 Testing sugar apple sizing with the prototype machine

Table 1 Test results of prototype sugar apple sizing machine

Speed Machine (rpm)	Accuracy(%)	Capable of sizing (piece/hr)
72	84	900
109	80	1,846
145	73	2,384

การเปรียบเทียบคุณภาพของผลน้ำอ้อยหน่าที่ผ่านการคัดแยกด้วยเครื่องตั้นแบบกับผลน้ำอ้อยหน่าที่คัดแยกด้วยแรงงาน คน (Control) พบร้าความบอกรู้ของผลน้ำอ้อยหน่า(จำนวนการเกิดรอยชำรุดและพื้นที่รอยชำรุดในส่วนของการซ้ำที่ผิด) ไม่มีความแตกต่างกันดังแสดงใน Table 2

Table 2 The quality of sugar apple sizing compared with manual and the prototype machine at shelf life 1,2 and 3 days.

Shelf life (Day)	Control	Machine Speed 72 rpm.	Machine Speed 109 rpm.	Machine Speed 145 rpm.
1				
2				
3				

สรุป

เครื่องคัดขนาดผลน้ำอ้อยหน่าด้วยน้ำหนักตั้นแบบสามารถคัดแยกขนาดผลน้ำอ้อยหน่าได้และสามารถนำไปใช้ในกระบวนการคัดขนาดผลน้ำอ้อยหน่าได้ ซึ่งจะเป็นการยกระดับมาตรฐานผลผลิตสด ทำให้ผลผลิตในแต่ละเกรดมีความสม่ำเสมอ กัน ในด้านของน้ำหนักทำให้ผู้บริโภคของเห็นคุณภาพ และมีความมั่นใจต่อตัวสินค้า และลดปัญหาที่เกิดจากใช้แรงงานคนในการคัดขนาด การวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม ถ้าเครื่องตั้นแบบเครื่องคัดขนาดผลน้ำอ้อยหน่าราคา 28,500 บาท รับจ้างคัดขนาดโดยคิดเป็นเงิน 0.75 บาท./กิโลกรัม เครื่องตั้นแบบมีจุดคุ้มทุนอยู่ที่ 9,534 กิโลกรัม/ปี ระยะเวลาคืนทุน 0.80 ปี (10 เดือน) เมื่อใช้เครื่องตั้นแบบทำงานปีละ 240 ชั่วโมง

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2556. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.doae.go.th>. (12 กันยายน 2556).
เรณู ข้ามเลิศและยุวดี อ้วมสำเนียง. 2551. การยึดอายุหลังการเก็บเกี่ยวของผลน้ำอ้อยหน่าพันธุ์ฝ่ายและหนัง: รายงานการวิจัย .มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 164 หน้า.
สำนักงานเศรษฐกิจเกษตรฯ. 2556. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.oae.go.th>. (12 กันยายน 2556).